

O višerječnim svezama u Senjskom rječniku Milana Moguša

Turk, Marija

Source / Izvornik: **Hrvatski dijalektološki zbornik, 2016, 20, 179 - 187**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:743146>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

MARIJA TURK

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Odsjek za kroatistiku

Sveučilišna avenija 4, HR-51000 Rijeka

mturk@ffri.hr

O VIŠERJEČNIM SVEZAMA U *SENJSKOM RJEČNIKU* MILANA MOGUŠA

U članku se govori o višerječnim strukturama s potpunom ili djelomičnom desemantizacijom uvrštenim u *Senjskom rječniku* Milana Moguša. Te su sveze funkcionalno pretežito frazemi ili u manjem broju kolokacije. Sveze se analiziraju strukturno i semantički, a promatraju se i u vremenskoj i prostornoj perspektivi.

U *Senjskom rječniku* Milana Moguša obrađeno je oko 6000 natuknica. Svaka je natuknica oprimjerena kontekstom. Pojedini su leksemi oprimjereni tako što su dio slobodnih i neslobodnih sveza. Na primjer leksem *besèda* u osnovnom je značenju oprimjeren kao član slobodne veze u rečenici *Dōjdi, rēci ću ti dvī besède nāsamo*, a u neslobodnoj vezi i s prenesenim značenjem *bācīt besèdu* 'zagovoriti'. Neslobodna je veza također oprimjerena rečenicom: *Bācī kŭ besèdu zā mene*. Neslobodne sveze riječi čine jednu značenjsku jedinicu. Karakteristično je za neslobodne sveze riječi da imaju stabilnu strukturu i da su potpuno ili djelomično desemantizirane. Te su sveze frazemi u širem smislu. Funkcionalno gledano većina od njih ima status frazema u pravom smislu riječi, a manji dio pripada kolokacijama. Frazeme i kolokacije povezuju zajedničke značajke: višerječnost, ustaljenost i desemantizacija, a međusobno se razlikuju po tome što frazemi mogu imati inačice, a kolokacije se javljaju samo u jednom obliku. Nadalje, frazemi se mogu u kontekstu zamijeniti jednakoznačnim ili blisko značnim frazemima ili se jednostavno umjesto njih mogu upotrijebiti slobodne sveze s doslovnim značenjem, dok su kolokacije nezamjenjive jer imaju ulogu naziva.

Frazemi i kolokacije navode se u ovome prilogu onako kako su zabilježeni u *Senjskom rječniku*.

Frazemi se u senjskom govoru, kao i inače u hrvatskome jeziku, pojavljuju u tri osnovna oblika: kao fonetska riječ, kao sveza riječi i kao rečenica (Menac 2007: 17–19).¹ Kolokacije imaju u ovome rječniku oblik sveze riječi s imenicom kao nosivom riječi.

Fonetska riječ opsegom je najmanji frazem koji se sastoji od jedne autosemantične i jedne ili više sinsemantičnih riječi koje čine jednu izgovornu cjelinu. U *Senjskom rječniku* potvrđen je niz fonetskih riječi:

na vđdilo ‘u javnost’, *od namñre* ‘namjerno’, *od šalē* ‘bez teškoća, lako’, *po prilñki* ‘otprilike’, *po svđomen* ‘na svoj način’, *s vrñmenon* ‘malo-pomalo’, *za vrñmena* ‘na vrijeme’.

Skup riječi kao frazeološki strukturni tip sastoji se od najmanje dvije ili više autosemantičnih riječi sa sinsemantičnim riječima ili bez njih. Taj je tip frazema u *Senjskome rječniku*, kao i inače u hrvatskome i drugim jezicima, najprošireniji oblik frazema. Skupovi riječi mogu biti zavisnog i nezavisnog tipa.

Zavisni skup riječi ima prema sintaktički glavnoj riječi više podvrsta:

- Sveza prelaznog glagola i imenice u akuzativu

bacãt ocãde ‘očijukati’, *bãcõt besëdu* ‘zagovoriti’, *bãcõt ocãdu* ‘značajno pogledati’, *bãcõt òko* ‘pripaziti’, *dãt rñku* ‘pomoći’, *dëlat dešpëte* ‘prkositi’, *dëlat komëdiju* ‘praviti nepodopštine’, *dëlat lãrmu* ‘vikati, galamiti’, *izgubõt glãvu* ‘poginuti’, *nabõt kørbe (komu)* ‘isprebijati koga, izudarati po rebrima’,² *naprãvit skòs* ‘skosnuti, trznuti’, *prelĩpõt trĩsku* ‘dati pljusku, pljusnuti’, *tũc mõre* ‘ploviti’, *ubõt vrĩme* ‘dosadivati se’, *zët rñtu* ‘usmjeriti’.

Imenica može biti proširena atributnom riječju: *imãt pũne rñke poslã* ‘biti vrlo zauzet’.

- Sveza glagola s imenicama u kosom padežu

dõdijati i Bõgu i vrãgu ‘dodijati, dosaditi svima’, *držãt se krãja* ‘biti na kopnu’, *igrãt se životõn* ‘izlagati se životnoj opasnosti’, *krãst Bõgu dãne* ‘tratiti vrijeme’, *ne dãt Bõgu søli* ‘biti veoma škrt’, *zët abrĩva* ‘ubrzati, uzeti zalet’.

- Sveza glagola i prijedložnog izraza

Ovaj je strukturni tip u *Senjskom rječniku* najzastupljeniji:

(*gresti*) *po sũncu*³ ‘ići po sunčanu dijelu zemlje’, (*gresti*) *u krmũ* (*komu*)

¹ Rad je prvi put objavljen 1978. godine pod naslovom *Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije* i pretisnut u knjizi *Hrvatska frazeologija* 2007.

² Riječ *korba* znači *brodsko rebro, rebro od barke*.

³ Natuknica *gresti* obilježena je zvjezdicom s obrazloženjem da se oblici ovog glagola rabe samo u infinitivu i prezentu. Oble zgrade označavaju u *Senjskom rječniku* sastavnice koje se

‘biti sretan’, *bācīt na ùlicu* ‘otпустiti s posla’, *bīt na fālde* ‘biti naboran’, *bīt na stānū i kōšti* ‘stanovati i hraniti se’, *bīt od besēde* ‘držati se obećanja’, *bīt u besēdi* ‘razgovarati’, *bīt u dūgū* ‘biti dužan, dugovati’, *bīt u kālīgu* ‘biti pijan’, *bīt (komu) na pamēti* ‘znati, sjećati se’, *dāt se na zlō* ‘pogoršati se’,⁴ *dōci na āmen* ‘doći na kraj, na svršetak’, *držāt na ōku* ‘budno paziti, promatrati’, *govorīt (komu) za rukōn* ‘ometati koga u poslu’, (*gresti*) *na rībe* ‘ribariti’, *gūbīt na vāgī* ‘gubiti na težini’, *īc (komu) u krmū* ‘biti sretan, polaziti (komu što) za rukom’, *īc nā more* ‘ploviti’, *īc od rukē* ‘uspijevati’, *izāc na svītlo* ‘pokazati se’, *īc po sūncu* ‘ići po sunčanu dijelu zemlje’, *kovāt u zvēzde* ‘veoma hvaliti koga’, *nabāvit ispōd rukē* ‘nabaviti u švercu, nabaviti nezakonito’, *ostāt na mēstu mrtāv* ‘naglo umrijeti, poginuti’, *pāst nā pamet* ‘sjetiti se’, *pāst u afān* ‘onesvijestiti se’,⁵ *pōc (otīc) na drūgi svīt* ‘umrijeti’, *pōc po dobrū* ‘uznapredovati u dobrom smjeru’, *pōc u svīt* ‘otići u drugu zemlju’, *rēc po dūšī* ‘reći po najboljem znanju, iskreno’, *stāt (komū) na žūlj* ‘dirnuti koga u osjetljivo mjesto’, *ugrīst se za jezīk* ‘izlanuti, reći što nije trebalo, požaliti za rečeno’.

- Sveza glagola i priloga

bīt rāda ‘htjeti, željeti’, *ne bīt lāzno* ‘nemati vremena’, *otīc fōndo* ‘potopiti se’, *stāt atēnto* ‘biti na oprezu’, *intremēzo se mečāt* ‘miješati se u što’.

U ovaj strukturni tip spadaju i frazemi prošireni prijedložnim izrazom: *jeđva se držāt na nogān* ‘biti vrlo slab’.

- Sveza glagola i drugih vrsta riječi

bīt kaj pršt i nōkat ‘biti s kim nerazdruživ’, *īc kaj muhā brez glavē* ‘ići bez cilja, tumarati’, *ne dāt nā se* ‘ne dopustiti napade na sebe’, *ne dāvāt ōd sebe ni trāga ni glāsa* ‘ne javljati se’, *žīvīt kaj bubrīg u lōju* ‘živjeti dobro, bezbrižno’, *zēt (kogā) pod svojē* ‘posvojiti koga’.

- Sveza imenice i pridjeva:

Ovaj je oblik pravih frazema u *Senjskom rječniku* malo zastupljen, npr. *rētki pētkī* ‘rijetko’. Sveza imenica i pridjeva uglavnom ima ulogu kolokacija:

čīsta vāgā ‘težina životinje bez utrobe i kože’, *fālši bakalār* ‘jelo koje se priprema kao jelo s bakalarom, ali bez bakalara’, *fālše tēnfanje* ‘jelo koje se priprema kao tenfanje bez mesa’, *mrtvāčka māša* ‘misa za pokojnika’, *slīpi mīš* ‘šišmiš’, *cēlo vīnō* ‘nerazvodnjeno vino’.

- Sveza imenice i broj

Ovaj se strukturni oblik ostvaruje u kolokacijama:

mogu izostaviti ili alternacije sinonima, npr. *poć* ‘otić’.

⁴ Frazem se rabi kad se radi o pogoršanju ozljede.

⁵ Riječ *afan* znači ‘nesvjestica’.

prva rŭkà ‘prvi sloj u ličenju’, *drŭga rŭkà* ‘drugi sloj u ličenju’, *drŭgi rēd* ‘red iza prvoga; negativna ocjena u školi’, *prŭvi rēd* ‘red ispred drugoga; najbolja ocjena’.

- Sveza imenice i prijedložnog izraza

Ovaj se strukturni oblik također ostvaruje u kolokacijama:

ŭlje od ričine ‘ricinusovo ulje’, *pòstelja od pršòne i pòl* ‘nešto širi krevet’, *rĭba od pirŭnà* ‘bijela, skupocjena riba’, *màkina za písàt* ‘pisaći stroj’, *màkina za šit* ‘šivaći stroj’, *povetĭca od jàbuk* ‘savijača od jabuka’, *fakĭn od pòrta* ‘obalni radnik’.

- Prijedložne sveze

od mālĭh nòg ‘od djetinjstva, od najranije mladosti’, *iz prŭve rukē* ‘izravno, bez posrednika’, *u svojē vrĭme* ‘svojedobno’, *na vrĭh vrĭhà* ‘sasvim gore’, *nà vrat nà nos* ‘brže-bolje’, *u svojē vrĭme* ‘svojedobno’, *za kĭ dān* ‘uskoro’.

- Sveza pridjeva i imenice ili imeničke sintagme

mŭnjen stò grādi ‘sasvim lud’.

U taj tip ulaze i poredbene veze koje se sastoje od pridjeva, poredbene riječi i imenice, ali pridjev ne mora biti izrečen jer se on podrazumijeva. To je dvo-dijelni strukturni tip frazema (Fink Arsovski 2002: 19):

kaj àmen u očenāšŭ ‘sigurno, sasvim sigurno’.

- Sveza pridjeva i pridjeva

U *Senjskom rječniku* zabilježen je poveći niz sveza pridjeva i pridjeva. Drugi se pridjev tvori sufiksom *-cat*. Taj je sufiks slobodno produktivan i dolazi na pridjevne osnove radi pojačanja njihova osnovnog značenja. U pretežitom većini dolazi iza riječi iz koje je izveden (Babić 1986: 444). U *Senjskom rječniku* zabilježene su sljedeće frazeosheme:

bĕl belcàt ‘potpuno bijel’, *cĕl celcàt* ‘potpuno cijel’, *gòl golcàt* ‘potpuno gol’, *nòv nofcàt* ‘sasvin nov’, *prāv prāfcàt* ‘potpuno prav’, *pŭn puncàt* ‘potpuno pun’.

Osim hrvatskog sufiksa *-cat* u funkciji intenzifikatora pojavljuje se i sufiks *-menti*. Riječ je o sufiksu talijanskog podrijetla (tal. *-mente*). U talijanskom je jeziku to sufiks za tvorbu priloga (usp. *finalmente*, *veramente*), a u senjskome govoru i drugim čakavskim govorima služi za izvođenje pridjeva i ima sva tri roda. U sljedećim se primjerima radi pojačanja značenja u drugom pridjevu pojavljuju oba sufiksna morfema, reducirani sufiks *-ca(t)* i sufiks *-menti*:

belcàt belcamĕnti ‘potpuno bijel’, *cĕl celcamĕnti* ‘potpuno cijel’, *cĕli celcamĕnti* ‘potpuno cijeli’.

Konačno, postoji mogućnost da je na mjestu prvog pridjeva izvedeni pridjev na *-cat* kojem se pridružuje drugi istokorijenski pridjev s oba sufiksa intenzifikatora: *belcät belcamēnti* ‘potpuno bijel’, *celcät celcamēnti* ‘potpuno cijel’.

- Sveza zamjenica + zamjenica
nīkon nīš ‘bez posljedica’.

Nezavisni skupovi riječi obično su zastupljeni manjim brojem frazema (Fink-Arsovski 2002: 8). Njihove sastavnice stoje u sintaktički koordiniranom odnosu:

dān i nōc ‘neprekidno, neprestano’, *jēdva i komaj* ‘jedva jedvice’, *mēd i mlīkō* ‘izobilje’, *vō i nō* ‘svašta’, *svetāk i petāk* ‘svaki dan, uvijek’.

- Polusloženice
cākun-pākun ‘skupa, zajedno’, *sīmo-tāmo* ‘ovamo-onamo’.

Frazemska rečenica u hrvatskome jeziku općenito prilično je brojna strukturna kategorija (Fink-Arsovski 2002: 8). U *Senjskom rječniku*, međutim, nije zabilježen veći broj frazema tog strukturnog tipa.

lāže čin zīne ‘stalno laže’, *mōre je kaj ūlje* ‘more je posve mirno’, *ne dā mu vrāg mīra* ‘ne može mirovati’, *pādadu kacōte* ‘udara se, tuče se’, *pādale su rūžne besēde* ‘ružno se govorilo, svađalo se’, *vrāg ne spī* ‘zlo je uvijek moguće’, *vrtī se (komū) u glāvī* ‘hvata koga nesvjestica’.

Jedan dio zabilježenih frazema ima oblik zavisne surečenice, a kategorijalno im je značenje priloško:

dok je svīta i vīka ‘zauvijek’, *kakō Bōg zapovīda* ‘kako treba, kako je dobro’.

Semantički odnosi

Frazemi, kao i pojedinačni leksemi, ostvaruju različite semantičke odnose: monosemiju, polisemiju, sinonimiju, homonimiju i antonimiju. U *Senjskom rječniku* za većinu se frazeoloških jedinica navodi jedno značenje pa se, prema tome, može govoriti o prevladavajućoj monosemiji. Monosemiju potvrđuju sljedeći primjeri: *bacät očāde* ‘očijukati’, *držāt se krāja* ‘biti na kopnu’, *īc nā more* ‘ploviti’, *kovāt u zvēzde* ‘veoma hvaliti koga’ itd. Polisemija je vidljiva u primjerima: *īc (komu) u krmū* ‘a. biti sretan, b. polaziti (komu što) za rukom’, *kakō Bōg zapovīda* ‘a. kako treba, b. kako je dobro’ itd. Homonimiju potvrđuju rijetki primjeri: *bīt na pūtū* ‘1. putovati; 2. očekivati porod’. Sinonimija je česta pojava u frazeologiji. U *Senjskom rječniku* nisu zabilježeni apsolutni sinonimi, nego nekoliko suznačnica: *tūc mōre* ‘ploviti’, *īc nā more* ‘ploviti’, *izgubīt glāvu* ‘poginuti’, *ostāt na mēstu mrtāv* ‘naglo umrijeti, poginuti’.

Frazemske sveze u *Senjskom rječniku* u prostornoj perspektivi

Frazemske sveze uvrštene u *Senjski rječnik* po svojim fonološkim, prozodijskim, morfološkim i leksičkim značajkama pripadaju senjskom mjesnom govoru. Najbrojniji su među njima frazemi koji su po svojoj strukturi, pozadinskoj slici i značenju poznati u hrvatskom jeziku općenito. Navodimo samo nekoliko primjera: *ič kaj muhà brez glavě* ‘ići bez cilja, tumarati’, *imàt pùne rùke poslà* ‘biti vrlo zauzet’, *kràst Bògu dāne* ‘tratiti vrijeme’, *nà vrat nà nos* ‘brže-bolje’, *žīvīt kaj bubrīg u lōju* ‘živjeti dobro, bezbrižno’, *dèlat se Englēz* ‘praviti se neupućenim’ itd.

Drugu skupinu čine frazemi svojstveni čakavskom narječju, a na planu izraza mogu se razlikovati po fonološkim, prozodijskim, morfološkim i leksičkim posebnostima:⁶

bācīt oćādu, dèlat dešpète, držāt se krāja, jèdva ì komaj, mōre je kaj ūlje, naprāvīt skòs, ne bīt lāzno, ne dāt nā se, ne znāt ni kōpe ni špāde, pāst u afān, pòstelja od pršōne i pōl, rēc po dūšī, stāt atēnto, tūc mōre itd.

Jedan dio frazeoloških sveza zabilježenih u *Senjskom rječniku* postoji samo u čakavskim govorima onih mjesta koja su orijentirana na more i ribarstvo: *zēt abrīva* (češće *abrivat se*), *otīć fōndo* (potvrđeno i *poć fondo*), *kālma bonāca, ĩć (komu) u krmū*.⁷

Za sljedeći niz frazema i kolokacija nisu nađene potvrde u rječnicima, a nisu ih za svoje mjesne govore ovjerali ni informanti pa se s prilično velikom sigurnošću može zaključiti kako se radi o frazemima tipičnim za senjski mjesni govor:

bīt na fālde ‘biti naboran’, *bīt u kàligu* ‘biti pijan’, *fakīn od pōrta* ‘obalni radnik’, *fālše tēnfanje* ‘jelo koje se priprema kao tenfanje bez mesa’, *fālši bakalār* ‘jelo koje se priprema kao jelo s bakalarom, ali bez bakalara’, *govorīt (komu) za rukōn* ‘ometati koga u poslu’, *intremēzo se mećāt* ‘miješati se u što’, *nabīt kōrbe (komu)* ‘isprebijati koga, izudarati po rebrima’, *pāst (komu) krīža* ‘pogrbjeti se’, *rība od pirūnā* ‘bijela, skupocjena riba’, *sēnpre ūna trālala* ‘uvijek jedno te isto’.

⁶ Usp. Šimunović – Hraste (1979), Šimunović – Olesch (1981, 1983), Mohorovičić (2001), Ivančić-Dusper (2003), Lukežić – Zubčić (2007) i člancima: Menac – Menac-Mihalić (1997: 54–58), Menac – Menac-Mihalić (1998: 303–312), Turk (1988: 263–298).

⁷ Potvrde su dobivene od informanata: za Krk Nikola Jurić (r. 1944.), Rab Dalibor Peran (r. 1971.), za Pag Silvana Vranić (r. 1961.)

Frazemske sveze u *Senjskom rječniku* u vremenskoj perspektivi

Uporaba se leksema i frazema s vremenom mijenja. Neki više nisu u aktivnoj uporabi jer predmeti i radnje na koje se odnose nisu više aktualni. Tako autor *Senjskog rječnika* uz natuknicu *šveljānje* upisuje značenje ‘slaganje listova duhana za obradu’ uz dopunu da se to odnosi na bivšu tvornicu duhana. Taj je leksem uključen u svezu *mālo/vēliko šveljānje*. Uz neke frazeme stoji napomena da postoje samo u govoru najstarijih Senjana. npr. *ne bīt lāzno* ‘nemati vremena’. U zastarjelice svakako spadaju i neke sveze koje nemaju tu oznaku, npr. *drūgi rēd* i *p̄rvi rēd* sa značenjem ‘negativna ocjena’ odnosno ‘najbolja ocjena’.

Neki se leksemi samostalno više ne koriste, ali su zadržani kao sastavnice frazema. U *Senjskom rječniku* tako stoji da se primjerice leksemi *intremēzo* ‘između’, *ocāda* ‘značajan pogled’ itd. obično koriste unutar sveza: *bācat ocāde*, *intremēzo se mečāt* ‘miješati se u što’, a leksemi *kōmaj* ‘jedva’, *kālma* ‘tišina’, *kāuštika* ‘kaustika’ samo u svezama: *jēdva i komaj* ‘jedva jedvice’, *kālma bonāca* ‘potpuno mirno more’, *sōda kāuštika* ‘soda kauštična’.

Procesom zastarijevanja najviše su zahvaćene posuđenice iz venecijanskog dijalekta. Taj je dijalekt ostavio znatnog traga na područjima kojima je Venecija upravljala (Muljačić 1973: 21–39). “Posuđenice iz venecijanskog dijalekta značajne su za čakavsku frazeologiju” (Menac 2007: 199).⁸ Nekoliko je frazema posuđeno od venecijanskog dijalekta u gotovu obliku: *ščēto nēto* ‘sasvim otvoreno’,⁹ *kālma bonāca* ‘potpuno mirno more’,¹⁰ *sēmpre ūna trālala* ‘uvijek jedno te isto’.¹¹

Nekoliko frazema s romanskom sastavnicom ima podudarnu strukturu i značenje s frazemom u venecijanskom dijalektu pa se može pretpostaviti da je riječ o polukalkovima, npr.

zēt abrīva < *ciapar la briva* ‘ubrzati’ (Rosamani 1999)

pāst u afān < *cascar in afano* ‘onesvijestiti se’ (Miotto 1991/1984)

otīč fōndo < *andar al fondo / andar a fondo* ‘potopiti se’ (Boerio 1998/1856).

⁸ Rad je prethodno objavljen u suautorstvu Menac – Menac-Mihalić (1997: 54–58).

⁹ Usp. *dirla schieta e neta* (Boerio 1998/1856).

¹⁰ Usp. *sendo bonaza calma* (Boerio 1998/1856).

¹¹ Frazem nije pronađen u rječnicima talijanskog jezika i njegovih dijalekata, ali sastavnice nedvojbeno upućuju na zaključak da je preuzet u gotovu obliku.

Mnogobrojne su domaće riječi i posuđenice postale sastavnicama frazema. Neke su kao samostalne riječi iščezle iz aktivne uporabe, ali su opstale kao sastavnice frazema jer je za frazeme karakteristično da žive dulje od svojih izdvojenih sastavnica (Menac 2007: 200).¹²

Literatura

- BABIĆ, STJEPAN 1986. *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti – Globus.
- BOERIO, GIUSEPPE 1998/1856. *Dizionario del dialetto veneziano, seconda edizione*. Venezia: Giunti.
- FINK-ARSOVSKI, ŽELJKA 2002. *Poredbena frazeologija: pogled iznutra i izvana*. Zagreb: FF press.
- IVANČIĆ-DUSPER, ĐURĐICA 2003. *Crkveniški besedar*. Rijeka – Crikvenica: Adamić – Ustanova u kulturi “Dr. Ivan Kostrenčić”.
- LUKEŽIĆ, IVA – SANJA ZUBČIĆ 2007. *Grobnički govor XX. stoljeća (Gramatika i rječnik)*. Rijeka: Katedra Čakavskog sabora Grobnišćine.
- MIOTTO, LUIGI 1991/1984. *Vocabolario del dialetto veneto-dalmata. Seconda edizione riveduta e ampliata*. Trieste: Lint.
- MENAC, ANTICA 1978. Neka pitanja u vezi s klasifikacijom frazeologije. *Filologija* 8, 219–226.
- MENAC, ANTICA 2007. *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- MENAC, ANTICA – MIRA MENAC-MIHALIĆ 1997. Elementi venecijanskog dijalekta u frazeologiji suvremenih bračkih pjesnika. *Riječ, časopis za filologiju* 3, 2, 54–58.
- MENAC, ANTICA – MIRA MENAC-MIHALIĆ 1998. Frazeologija suvremenih bračkih čakavskih pjesnika. *Riječki filološki dani, Zbornik radova II*. Rijeka: Filozofski fakultet, 303–312.
- MENAC, ANTICA – ŽELJKA FINK-ARSOVSKI – RADOMIR VENTURIN 2014. *Hrvatski frazeološki rječnik*. Zagreb: Naklada Ljevak.
- MOGUŠ, MILAN 2002. *Senjski rječnik*. Zagreb – Senj: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Matica hrvatska Senj.
- MOHOROVIČIĆ MARIČIN, FRANJO 2001. *Rječnik čakavskog govora Rukavca i bliže okolice*. Rijeka – Opatija – Matulji: Adamić – Katedra čakavskog sabora Opatija.
- MULJAČIĆ, ŽARKO 1973. Problemi della simbiosi slavo-romanza nell’Adriatico. Udine: *Miscellanea II, Facolta di lingue e letterature straniere dell’Universita di Trieste*, 21–39.

¹² Usp. bilješku broj 8.

- ROSAMANI, ENRICO 1999. *Vocabolario giuliano dei dialetti parlati nella Venezia Giulia, in Istria, in Dalmazia, a Grado e nel Monfalcone*. Trieste: Lint.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR – MATE HRASTE 1979. *Čakavisch-deutsches Lexikon*. I. Teil. Köln – Wien : Böhlau Verlag.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR – REINHOLD OLESCH 1981. *Čakavisch-deutsches Lexikon*. II. Teil. Köln – Wien: Böhlau Verlag.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR – REINHOLD OLESCH 1983. *Čakavisch-deutsches Lexikon*. III. Teil. Köln – Wien: Böhlau Verlag.
- TURK, MARIJA 1988. *Frazeologija krčkih govora. Govori otoka Krka*. Crikvenica: Libellus.

On multiword idioms in Milan Moguš's *Senjski rječnik*

Summary

This paper focuses on multiword units characterized by complete or partial desemantization that are included in Milan Moguš's dictionary of the local vernacular of Senj, *Senjski rječnik*. These multiword units are predominantly idioms, while a few of them are collocations. We analyse both the structure and the semantics of the units, and also view them from spatial and temporal perspectives.

Ključne riječi: višerječne sveze, frazem, kolokacija, hrvatski jezik, čakavsko narječje

Key words: multiword idioms, phraseme, collocation, Croatian language, Čakavian dialect

